

Vi skal huske verdens glemte kriser

Af Jonas Nøddekær, generalsekretær Folkekirkens Nødhjælp

Verdens krige og konflikter forsvinder ikke af sig selv, men det gør verdenssamfundets opmærksomhed.

DR Congo er en af verdens glemte kriser. Mere end 25 millioner mennesker har akut brug for humanitær hjælp efter årtier med væbnet konflikt.

Fra dansk side kan vi også gøre det bedre. Sidste år udbetalte Danmark et relativt beskedent beløb på 5,5 mio kroner i humanitær støtte til DR Congo.

Verdens glemte kriser definerer vi i Folkekirkens Nødhjælp som lande, hvor millioner af mennesker er fordrevet fra krig. Men som ikke modsvares af politisk handling. Som ikke modsvares af tilstrækkelig humanitær hjælp. Og som ikke modsvares af mediernes dækning.

Der er foruden DR Congo tale om lande som borgerkrigshærgede Sudan, hvor halvdelen af befolkningen sulter og Syrien, der er gået i glemslen efter 13 års borgerkrig.

Den politiske handling halter

Ruslands invasion af Ukraine er med til at tage det politiske fokus fra andre konflikter. Det er ganske forståeligt, fordi krigen handler om vores europæiske naboers og egen frihed.

Samtidig truer krigen i Gaza med at sætte Mellemøsten i brand. Der er heller ingen tvivl om, hvad det internationale diplomati er optaget af. Ukraine og Gaza.

Det samme gælder den politiske opmærksomhed på Christiansborg, hvor Udenrigsudvalget kun havde lande og konflikter i det globale syd oppe at vende tre gange i hele 2023. I 2024 har udvalget hidtil kun haft et afrikansk land på dagsordenen en enkelt gang.

Til gengæld lancerede udenrigsminister Lars Løkke for nyligt en ny Afrika-strategi, der er et paradigmeskifte i forhold til Danmarks engagement på kontinentet.

Jeg støtter regeringens vision om, at fremtidens samarbejde skal drives af ligeværdige partnerskaber. Men det som lige præcis ikke fylder så meget i Afrika-strategien er de enorme humanitære behov i de glemte kriser. Og hvad Danmark og vesten skal stille op over for dem.

Donorerne holder sig væk

Der mangler akut finansiering til verdens fattigste og mest sårbare mennesker ramt af krig. Samtidig går en stadig større del af donorernes bevillinger til at hjælpe mennesker i Ukraine.

I 2024 anslås der at være 14,6 mio mennesker i Ukraine, der har brug for hjælp, mens tallet for Sudan, Congo og Syrien til sammen er 66,9 mio mennesker.

Danmark giver cirka 2,5 gange så meget i udviklingsbistand og humanitær hjælp til Ukraine som til Sudan, Congo og Syrien tilsammen.

Og det billede går igen internationalt.

EU, FN og andre institutionelle donorers prioritering af Ukraine betyder, at Folkekirkens Nødhjælp sidste år måtte trække sig ud af verdens største flygtningelejr Cox Bazar i Bangladesh. Cox Bazar huser over en million rohingyaer flygtet fra Myanmar.

Jeg frygter også, at vi må skrue yderligere ned for hjælpen eller helt lukke nødhjælpsprogrammer i lande som Libanon, Libyen og Irak.

Medierne melder pas

Det er ikke kun politikernes og donorernes opmærksomhed, der halter. Danskernes verdensbillede skævvrides af nyhedsbilledet og danske mediers dækning af verdens konflikter.

Fra september 2022 til september 2023 løb de samme seks vestlige lande med 50 procent af omtalen i danske medier, mens de afrikanske lande samlet set fik fire procent af omtalen i danske medier.

Det er mediernes dækning af konflikter og krige, der i meget høj grad sætter den politiske og folkelige dagsorden. Hvis medierne tilnærmelsesvist aldrig taler om disse konflikter og områder, så er det klart, at de ikke bare overses, men faktisk glemmes.

Men det nytter ikke at ignorere kriserne. Verden er tæt forbundet. Ikke kun via handel, investeringer, turisme etc, men også via kriser i form af flygtninge, ustabile stater, migranter og klimaforandringer.

Så vi har ikke bare et ansvar for adressere de glemte kriser, men en egeninteresse i at fastholde fokus på dem.

En pulje øremærket til glemte kriser i verden

Danmark er bestemt et af de lande i verden, der bidrager til de glemte kriser. For eksempel er den danske støtte til Syrien på omkring 380 mio kroner om året. Mens hjælpen til andre lande er mere beskednen. Vi kan under alle omstændigheder gøre mere.

Væksten i dansk økonomi betyder en rekord stor udviklingsbistand på 21,8 mia kroner i 2025. Men på Regeringens udkast til finansloven 2025 er der ikke afsat flere penge specifikt til humanitære indsatser i verden. Der er afsat 100 mio kroner mindre.

Det er lidt svært at forstå. Så jeg foreslår en ekstra pulje penge på bistandsbudgettet til glemte kriser. En pulje der blandt andet kan hjælpe DR Congo, Syrien og Sudan.

Det er klart, at det i den store sammenhænge slet ikke rækker med et øget dansk bidrag. Men det gør en forskel, hver gang vi sætter ind med akut Nødhjælp og beskyttelse til familier på flugt fra krig.

Og med Danmarks formandskab for EU og medlemskab af Sikkerhedsrådet til næste år, så kan den danske regering gå i spidsen og sætte glemte kriser på den globale dagsorden.

Den store opmærksomhed for at hjælpe mennesker i Ukraine kan tjene som et stærkt eksempel på, hvor meget vi kan i det internationale samfund, hvis vi vil.

Derfor mener jeg selvfølgelig heller ikke, at krigen i Ukraine får for meget opmærksomhed. Jeg mener, at mennesker ramt af krige i verdens glemte kriser får for lidt.